

इयत्ता 9 वी मराठी प्रश्नपत्रिका 2019 - सराव PDF

Subject	Board / Medium	Time	Maximum Marks
मराठी	महाराष्ट्र राज्य मंडळासाठी अनुकूल सराव	3 Hours	80

Important authenticity note: This is an original Education Adda practice resource created in a 2019-style school annual-exam format. It is **not** an official 2019 board paper. Class 9 paper formats, prescribed chapters and language texts vary by school, board, medium and academic session. Students should verify the exact syllabus and exam pattern with their school or board.

सामान्य सूचना

- सर्व प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा.
- लेखन प्रश्नांमध्ये योग्य रचना, शुद्धलेखन आणि मुद्देसूदपणा राखा.
- साहित्य विभागातील उतारे या सरावासाठी स्वतंत्रपणे तयार केले आहेत.

सराव क्षेत्र: अपठित गद्य, शब्दसंपदा, व्याकरण, पत्र/निबंध/बातमी लेखन आणि साहित्यिक आकलन.

विभाग A - आकलन

गावातील जुन्या वाचनालयात अनेक पुस्तके होती, पण विद्यार्थ्यांची ये-जा कमी होती. नववीच्या विद्यार्थ्यांनी दर शनिवारी 'एक तास वाचनासाठी' उपक्रम सुरू केला. कोणी गोष्ट वाचत असे, कोणी विज्ञानविषयक लेख, तर कोणी चरित्र. वाचनानंतर प्रत्येकाने दोन मिनिटांत आपण काय शिकलो हे सांगायचे. काही आठवड्यांत वाचनालय गजबजू लागले आणि विद्यार्थ्यांच्या बोलण्यात नवीन शब्दही वाढले.

- विद्यार्थ्यांनी कोणता उपक्रम सुरू केला? [2 marks]
- वाचनानंतर विद्यार्थ्यांनी काय करायचे? [2 marks]
- उपक्रमाचे दोन परिणाम लिहा. [2 marks]
- उताऱ्याला योग्य शीर्षक द्या. [1 mark]
- "गजबजू" या शब्दाचा अर्थ संदर्भानुसार लिहा. [1 mark]

यश म्हणजे केवळ गुणांची संख्या नाही. एखादी कठीण गोष्ट समजून घेणे, चुका मान्य करणे, पुन्हा प्रयत्न करणे आणि आपल्या सवयी सुधारणे - हेही यशाचेच भाग आहेत. सातत्याने केलेला छोटा सराव दीर्घकाळ मोठा फरक घडवतो.

- उताऱ्यानुसार यशाची दोन लक्षणे कोणती? [2 marks]
- "सातत्याने केलेला छोटा सराव" का महत्त्वाचा आहे? [2 marks]
- "चूक" या शब्दाचे अनेकवचन लिहा. [1 mark]
- उताऱ्यातील एक क्रियापद लिहा. [1 mark]

विभाग B - व्याकरण व शब्दसंपदा

10. विरुद्धार्थी शब्द लिहा: जुना, कठीण. [2 marks]
11. समानार्थी शब्द लिहा: आनंद, मार्ग. [2 marks]
12. वाक्य शुद्ध करा: "तीने मला दोन पुस्तक दिले." [2 marks]
13. खालील वाक्यातील नाम आणि विशेषण ओळखा: "हुशार विद्यार्थ्याने सुंदर चित्र काढले." [2 marks]
14. "हातभार लावणे" या वाक्यप्रचाराचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा. [2 marks]
15. काळ बदला: "मी रोज मैदानावर धावतो." - भूतकाळ. [2 marks]
16. योग्य विरामचिन्हे लावा: आई म्हणाली उद्या लवकर उठ [2 marks]
17. "शाळा" या शब्दापासून अर्थपूर्ण संयुक्त/व्युत्पन्न शब्द तयार करा. [1 mark]
18. "जर पाऊस पडला तर..." वाक्य पूर्ण करा. [1 mark]

विभाग B: 16 गुण

विभाग C - लेखन

19. शाळेत होणाऱ्या पुस्तक प्रदर्शनाबाबत 50-60 शब्दांची सूचना लिहा. [5 marks]
20. आपल्या मित्राला/मैत्रिणीला अभ्यासाचे नियोजन कसे करावे याबाबत 100-120 शब्दांचे अनौपचारिक पत्र लिहा. [5 marks]
21. "पाणी वाचवा - भविष्य वाचवा" या विषयावर 120-150 शब्दांचा निबंध लिहा. [5 marks]
22. शाळेत झालेल्या विज्ञान प्रदर्शनाची 100-120 शब्दांची बातमी लिहा. [5 marks]

विभाग C: 20 गुण

विभाग D - साहित्यिक सराव

सकाळच्या धुक्यातून सूर्य हळूहळू वर आला. सायलीने खिडकी उघडली आणि अभ्यासाच्या वहीकडे पाहिले. कालची गणिताची उदाहरणे तिला अवघड वाटली होती. आज तिने प्रत्येक उदाहरण छोट्या टप्प्यांत सोडवण्याचे ठरवले. पहिला प्रश्न सुटला तेव्हा तिला जाणवले - भीती प्रश्नात नव्हती; ती फक्त सुरुवात न करण्यात होती.

23. सायलीला काल कोणती अडचण वाटली? [2 marks]
24. तिने आज कोणती पद्धत वापरण्याचे ठरवले? [2 marks]
25. "भीती प्रश्नात नव्हती" या विधानाचा अर्थ स्पष्ट करा. [3 marks]
26. सायलीचा एक गुण पुराव्यासह लिहा. [3 marks]

थेंब थेंब जे साठत जाते,
नदी होऊन पुढेच जाते;
दिवसागणिक छोटा प्रयत्न,
उद्याच्या यशाला देतो आमंत्रण.

27. कवितेचा मध्यवर्ती विचार लिहा. [2 marks]
28. "थेंब" आणि "नदी" यांमधून कोणता संबंध दाखवला आहे? [2 marks]
29. कवितेतील तुकांत शब्दांची एक जोडी लिहा. [2 marks]

30. नियमित सरावाचे महत्त्व 60-80 शब्दांत स्पष्ट करा.

[4 marks]

31. गद्य आणि कविता या दोन्हीचा संदेश 80-100 शब्दांत तुलना करून लिहा.

[5 marks]

32. "सुरुवात ही अर्धी जिंकलेली लढाई असते" या विषयावर 80-100 शब्दांत मत लिहा.

[5 marks]

विभाग D: 30 गुण | एकूण: 80

उत्तर-संकेत व मूल्यमापन

लेखन आणि खुल्या प्रश्नांसाठी आशय, मांडणी, भाषाशुद्धता आणि प्रश्नाशी सुसंगती पाहून गुण द्यावेत.

1. दर शनिवारी "एक तास वाचनासाठी" उपक्रम.
2. दोन मिनिटांत आपण काय शिकलो ते सांगायचे.
3. वाचनालयात ये-जा वाढली; बोलण्यात नवीन शब्द वाढले.
4. उदा. "वाचनाची नवी सवय".
5. लोकांनी/विद्यार्थ्यांनी भरून जाऊ लागले, चैतन्य वाढले.
6. कठीण गोष्ट समजणे, चुका मान्य करणे, पुन्हा प्रयत्न करणे, सवयी सुधारणे - कोणतीही दोन.
7. लहान पण सातत्यपूर्ण प्रयत्न दीर्घकाळ मोठा बदल घडवतात.
8. चुका.
9. उदा. समजून घेणे / सुधारणे / घडवतो.
10. जुना-नवा; कठीण-सोपे/सुलभ.
11. आनंद-हर्ष; मार्ग-रस्ता/पथ.
12. "तिने मला दोन पुस्तके दिली."
13. नाम: विद्यार्थ्यांनी, चित्र; विशेषण: हुशार, सुंदर.
14. अर्थ: मदत करणे; योग्य वाक्य.
15. "मी रोज मैदानावर धावत होतो/धावलो." संदर्भानुसार योग्य भूतकाळ.
16. आई म्हणाली, "उद्या लवकर उठ."
17. उदा. शाळामित्र, शाळकरी.
18. तार्किक पूर्ण वाक्य स्वीकार्य.

लेखन

19. शीर्षक, तारीख/वेळ, ठिकाण, उद्देश, सहभाग/संपर्क.
20. अनौपचारिक पत्ररचना, वेळापत्रक, पुनरावृत्ती, विश्रांती आणि अवघड विषयांचे नियोजन.
21. पाणीटंचाई, बचत उपाय, घर/शाळेतील कृती आणि भविष्यातील महत्त्व.
22. बातमी शीर्षक, ठिकाण/दिनांक, कार्यक्रम, प्रमुख उपक्रम/निकाल, निष्पक्ष शैली.

साहित्य

23. गणिताची उदाहरणे अवघड वाटली.
24. प्रत्येक उदाहरण छोटे टप्पे करून सोडवणे.

25. अडचणीपेक्षा सुरुवात करण्याची भीती मोठी होती; कृती केल्यावर ती कमी झाली.
26. दृढनिश्चयी/प्रयत्नशील; तिने नवी पद्धत वापरली.
27. छोटे सातत्यपूर्ण प्रयत्न मोठ्या यशात बदलतात.
28. थेंब म्हणजे लहान प्रयत्न; नदी म्हणजे त्यांच्या एकत्रित मोठ्या परिणामाचे प्रतीक.
29. जाते-जाते; प्रयत्न-आमंत्रण हे ध्वनिसाम्य; योग्य जोडी स्वीकार्य.
30. नियमिततेमुळे कौशल्य, आत्मविश्वास आणि स्मरणशक्ती वाढते; विषयाशी सुसंगत उत्तर.
31. दोन्ही ठिकाणी छोटे पाऊल, सातत्य आणि कृतीमुळे भीती/अडचण कमी होऊन प्रगती होते.
32. सुरुवात न केल्याने भीती वाढते; कृतीमुळे समस्या लहान टप्प्यांत हाताळता येते.

SEO/Upload Label

Suggested file label: Download Class 9 Marathi Question Paper 2019 Practice PDF with Answer Key